

ФІНАНСОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ВАЖЛИВИЙ ІНДИКАТОР КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ БАНКУ

**Струк Людмила Євгеніївна
Олещук Марія Геннадіївна
ДВНЗ «Українська академія банківської справи
Національного банку України»**

На сучасному етапі розвитку банківської системи України важливого значення набуває оцінка конкурентоспроможності банку шляхом визначення його фінансових не лише наявних можливостей, але й потенційних, спрямованих на завоювання лідируючих позицій на ринку. Саме тому перед банками постає гостра потреба в аналізі свого фінансового потенціалу з метою виявлення основних шляхів для подальшого розвитку.

Виходячи з цього, метою роботи є оцінка фінансового потенціалу банку як важливого показника його конкурентоспроможності в сучасних ринкових умовах.

Фінансовий потенціал є ключовою ланкою економічного, складовими якого є потенціали більш низького рівня: трудовий, інтелектуальний, інноваційний, інвестиційний, виробничий, підприємницький, тощо. В науковій літературі для здійснення оцінки різних складових економічного потенціалу банку пропонується застосування таких методів як: бальний, експертний метод, рейтинговий порівняльний метод, економіко-математичне та імітаційне моделювання, факторний аналіз [1]. Поряд з цим, на нашу думку, найбільш чітку характеристику досліджуваних об'єктів забезпечує інтегральний показник, який дає можливість комплексно характеризувати економічні явища.

З метою визначення інтегрального показника запропонуємо авторський підхід щодо алгоритму оцінки фінансового потенціалу банку. Він включає такі етапи: 1) ідентифікація групи показників, які максимально описують фінансовий потенціал банку; 2) розрахунок обраних коефіцієнтів; 3) порівняння розрахункових значень з нормативними; 4) застосування біноміального методу

з метою оцінки кількісних значень показників; 5) сумування біноміальних оцінок; б) порівняльний аналіз отриманих результатів.

Ідентифікація показників для аналізу є досить складним процесом і на сьогодні єдиних стандартизованих рекомендацій ще не розроблено. У процесі вибору потрібно враховувати той факт, що замала кількість показників дає доволі приблизну оцінку, а зовелика – спричиняє втрату чутливості до зміни темпів зростання окремих показників.

З метою здійснення кількісної оцінки фінансових можливостей банку, автором запропоновано використовувати такі показники, як: коефіцієнт ефективності використання власних коштів, коефіцієнт захищеності власного капіталу, рівень строкових депозитів у зобов'язаннях, рентабельність активів, доля власного капіталу в активах, загальна дохідність активів, коефіцієнт надійності, коефіцієнт фінансового важелю, коефіцієнт ефективності діяльності банку, чиста процентна маржа [2]. Значення нормативу адекватності регулятивного капіталу, нормативу достатності капіталу та нормативу поточної ліквідності також впливають на фінансовий потенціал банку, але, на думку автора, їх розрахунок є недоречним оскільки їх значення жорстко регламентуються з боку НБУ і всі діючі банки України їх виконують.

Отже, з метою апробації алгоритму автором здійснено оцінку фінансового потенціалу для I групи банків в Україні протягом останніх трьох років.

Результати отриманих розрахунків наведемо в таблиці 1.

Таблиця 1 – Банки з високим рівнем фінансового потенціалу з 01.01.2010 р. по 01.01.2012 р. [3]

01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
ПАТ «ПриватБанк»	ПАТ «ПриватБанк»	ПАТ «Ощадбанк»
ПАТ «Ощадбанк»	ПАТ «Ощадбанк»	ПАТ «Укрексімбанк»
ПАТ «Укрексімбанк»	ПАТ «Укрексімбанк»	ВТБ Банк
ПАТ «Укрсоцбанк»	ПАТ «Укрсоцбанк»	ПАТ «Альфа-банк»
ПАТ «Брокбізнесбанк»	ПАТ «Альфа-банк»	ПАТ «Дельта Банк»
	ПАТ «ОТП Банк»	ПАТ «ОТП Банк»
	ПАТ «ПУМБ»	

Отже, фінансовий потенціал виступає в ролі важеля, що формує механізм динамічної трансформації ресурсів у результати діяльності банківських установ. Він є важливим індикатором фінансової діяльності, надійності та конкурентоспроможності. Наявність високого фінансового потенціалу надає можливість оцінити наявні та потенційні фінансові можливості, забезпечити інноваційний та інвестиційний розвиток банку, відповідний рівень його ліквідності та фінансової стійкості.

1. *Менеджмент для магістрів [Текст] : учебное пособие / под. ред. А. А. Епифанова, С. Н. Козьменко. – Сумы : Университетская книга, 2003. – 762 с. – серия Мастер-класс. – ISBN: 966-680-056-X.*

2. *Кривич, Я. М. Фінансовий потенціал, як складова інноваційного потенціалу банку та особливості його оцінки [Електронний ресурс] / офіційний сайт Репозитарію ДВНЗ «УАБС НБУ». – Режим доступу: <http://dspace.uabs.edu.ua/handle/123456789/2416>.*

3. *Основні показники діяльності банків в Україні [Електронний ресурс] / http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807&cat_id=36798. – Заголовок з екрану.*

Струк, Л.Є. Фінансовий потенціал як важливий індикатор конкурентоспроможності банку [Текст] / Л.Є. Струк, М.Г. Олещук // Теорія і практика розвитку банківської справи : збірник праць за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції (8-9 листопада 2012 р., м. Львів). – Львів, 2012. – С. 321-323.